

Møde i Nationalparkrådet den 23. marts 2023	
Endeligt referat udsendt 11.04.2023	
Mødetid:	Torsdag den 23. marts 2023 kl. 17:00 – 20:30
Mødested:	Skærbækcentret, Storegade 46-48, 6780 Skærbæk
Deltagere:	Medlemmer af Nationalparkrådet for Nationalpark Vadehavet, formand for Nationalparkbestyrelsen samt sekretariatet – afbud fra Jens L Hansen, John Frikke, Jørn Bøgen og Xenia Salomonsen
Mødeleder:	Janne Liburd, formand for bestyrelsen
Referent:	Alette Houman Dyhrfjeld

Museerne i Vadehavsområdet, formand	Anne Marie Ludvigsen	Skype
Vadehavets Bådklubber, næstformand	Steffen Steffensen	
Danmarks Fiskeriforening	Pau Schramm	
Dansk Botanisk Forening	Søren Vinding	
Destination Sønderjylland	Karsten Justesen	Afbud
Aarhus Universitet, Bioscience	Thomas Bregnballe	Afbud
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Mads Møller Jepsen	Afbud
GEUS	Merete Binderup	
LAG Fanø/Varde	Gitte Bang	Afbud
LAG Tønder/Haderslev	Johanne Marie Ludvigsen	
FLAG	Ole Jakobsen	
Lokalarkiverne	Birgitte Thomsen	Afbud
Marsken omkring Sneum Å	Birgit Hansen	
Region Syddanmark	Poul Erik Jensen	
Det Rådgivende Udvalg for Tøndermarsken	Jens Møller	
Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet	Lasse H Schousboe	Afbud
Business Esbjerg	Troels Larsen	
Vadehavets Formidlerforum	Bente Krog Bjerrum	
Vadehavskunsterne	Daisy Dahl	
Skallingen, Ho og Oksbøl	Anne Marie Slaikjær	Skype
Varde Ådal	Hans Julius Jakobsen	Afbud
Marbækområdet	Carsten Mathiesen	Afbud
Fanø	Julie Aalund Sørensen	
Fanø	Torben Korsgaard	
Ribemarsken	Kent Rygaard	
Ribemarsken	Jens Lorenzen	
Mandø	Poul Erik Fredskild	Afbud
Rømø	Christiane Terhart	Ikke til stede
Rømø	Henrik Manø Stenrøjl Kristensen	
Tøndermarsken	Kurt Schmidt	Afbud
Tøndermarsken	Anette Liljensøe	

Dagsorden pkt.:	1. Velkomst og godkendelse af dagsorden (10 min.)
Motivering:	Janne Liburd byder velkommen til mødet og siddende formand Anne Marie Ludvigsen og næstformand Steffen Steffensen præsenterer sig.
Referat:	<p>Formanden for Nationalpark Vadehavets bestyrelse, Janne Liburd, bød velkommen og orienterede om afbud og om de rådsmedlemmer der deltog via Skype.</p> <p>Herefter bød hun velkommen til nye medlemmer: Bente Krog Bjerrum – Vadehavets Formidler Forum Daisy Dahl – Vadehavskunstnerne Julie Aalund Sørensen – Fanø Torben Korsgaard – Fanø</p> <p>Janne Liburd gav ordet til Steffen Steffensen, som fortalte, at han er repræsentant for Vadehavets Bådklubber, er frivillig på nationalparkskipet og næstformand for rådet.</p> <p>Janne Liburd forklarede, at hendes formandskab var blevet forlænget, da der har været forsinkelse i forbindelse med udpegning af den nye bestyrelse, hvorfor hun deltog i dagens møde. Den nye formand forventes først udpeget i slutningen af april.</p> <p>Dagsordenen blev herefter godkendt.</p>
Beslutning:	Dagsordenen blev godkendt.

Dagsorden pkt.:	2. Introduktion – Orienteringspunkt (20 min.)
Motivering:	<p>Kort præsentation af Nationalpark Vadehavets rådsmedlemmer med navn, organisation og hvor længe man har siddet i rådet. Gerne også en sætning om hvorfor man har valgt at sidde i rådet.</p> <p>Der kan stilles supplerende spørgsmål til den ”blå bog”, som medlemmerne har indsendt tekst og foto til forud for mødet.</p> <p>Teksteksempel fra Anne Marie Ludvigsens tidligere blå bog: <i>”Jeg bor i Højer og er siden 2008 ansat hos Museum Sønderjylland som museumsinspektør. Jeg er cand.mag i historie og tysk og har i en del år beskæftiget mig med landskab og kultur i grænselandet og vadehavskysten –</i></p>

	<p><i>men især Tøndermarsken, hvor mennesket i landskabet er min store interesse. Er projektleder på formidlingsprojektet i Tøndermarsken under Tøndermarsk Initiativet, hvor vi 16. august 2019 genåbnede Højer Mølle som port til Tøndermarsken og Nationalpark Vadehavet.”</i></p> <p>Derefter en kort introduktion til Nationalpark Vadehavet og især rådets arbejde med afsæt i velkomstfolderen for rådsmedlemmer.</p>
Bilag	<p>2.1 Præsentation af Nationalpark Vadehavet 2.2 Ledelsesorientering 2.3 Årsrapport 2022 (udkast) 2.4 Velkomstfolder for rådsmedlemmer 2.5 ”Blå bog” for nationalparkrådet</p>
Referat:	<p>Janne Liburd orienterede kort om det til mødet fremsendte materiale og opfordrede rådet til at stille spørgsmål. Hovedfokus på dagens møde var dog konstituering af Nationalpark Vadehavets Råd.</p> <p>Der er 31 medlemmer i rådet. Rådet har en rådgivende funktion for bestyrelsen og får opgaver af bestyrelsen med afsæt i nationalparkplanen. Rådet kan også selv tage emner op til drøftelse. Rådet er nationalparkens fornemmeste ambassadører.</p> <p>Janne Liburd fortalte om den vedlagte håndbog for rådsmedlemmer. Hun præciserede, at det er formanden for bestyrelsen der udtaler sig på vegne af Nationalparkfond Vadehavet. Men skulle det ske, at der er behov for at rådsmedlemmer skal udtale sig på vegne af Nationalpark Vadehavet, så skal det afstemmes med bestyrelsesformanden og nationalparkchefen. Rådets medlemmer kan naturligvis udtale sig på egen organisations vegne. Derud over forventer bestyrelsen loyalitet overfor beslutninger taget i bestyrelsen og rådet, også selvom man måske ikke er 100% enig.</p> <p>Bestyrelsen opfordrer til den gode debat i rådet, fordi den bidrager til diversitet og refleksion. Bestyrelsesformanden opfordrede rådsmedlemmerne til at lytte til hinanden og perspektivere, så vi sammen kan få nationalparken i en god retning. Det er altid ok at være uenig og have andre syn på tingene, men når man går fra møderne, er det nødvendigt at man er loyal, overfor det der er besluttet.</p> <p>Janne Liburd opfordrede derefter lavpraktisk til, at der sendes afbud i god tid af hensyn til planlægning af møder, workshops, forplejning osv. Hun opfordrede til, at rådsmedlemmerne møder op og deltager fysisk i møderne, så de bliver en del af den gode synergi.</p> <p>Derefter nævnede Janne Liburd, at der udarbejdes en ledelsesorientering til hvert bestyrelsesmøde som opsummerer økonomi, organisation og aktiviteter. Den giver et rigtig fint indblik i nationalparkens arbejde.</p>

	<p>Tidligere ledelsesorienteringer kan fremsendes og referater fra bestyrelsesmøder kan findes på vores hjemmeside, sådan at alle kan sætte sig ind i det vi arbejder med og beslutter.</p> <p>Janne Liburd omtalte den vedlagte "blå bog", som præsenterer rådets medlemmer.</p> <p>Derefter gav Janne Liburd ordet frit og lod alle rådsmedlemmer præsentere sig selv med navn, organisation og et par ord om hvorfor de har valgt at træde ind i rådet. De deltagende medlemmer og sekretariatet præsenterede alle sig selv og her henvises til vedlagte Blå Bog.</p> <p>Torben Korsgaard, som var nyt medlem fra Fanø, takkede sekretariatet for hurtig og god velkomst.</p>
--	--

Dagsorden pkt.:	3. Konstituering - Beslutningspunkt (60 min.)
Motivering:	<p>På det første møde i 2023 skal rådet konstituere sig.</p> <p>Kandidatopstilling: Forud for det konstituerende møde bedes rådsmedlemmerne overveje opstilling som formand og næstformand, hvortil kommer at opstilling som rådets to medlemmer til nationalparkbestyrelsen.</p> <p>Rådets medlemmer kan forud for mødet opstille kandidat(er) ved at sende en e-mail til sekretariatet: vadehavet@danmarksnationalparker.dk. Sekretariatet vil udsende de indsamlede forslag til formands- og næstformandsposten sammen med dagsorden og bilag forud for mødet. Der kan desuden opstilles kandidater på selve mødet. Opstillingen sker mundtligt.</p> <p>Opstillede kandidater skal erklære sig villige til at modtage valg, dvs. rådets medlemmer kan kun indstille andre rådsmedlemmer til posterne, hvis disse medlemmer har givet tilsagn herom.</p> <p>For valgprocedure se bilag 3.1.</p> <p>Forud for mødet bedes rådet indsende tekst til rådets "Blå bog", hvori de enkelte medlemmer præsenterer sig, jf. dagsordenens punkt 2.</p>
Bilag	3.1 Etablering af nationalparkråd
Referat:	<p>Steffen Steffensen orienterede om, at proceduren ved sidste valg ikke havde været optimal, hvorfor den var ændret.</p> <p>Rådet blev bedt om at vælge formand og næstformand for rådet. Steffen Steffensen præciserede, at formand og næstformand ikke nødvendigvis</p>

	<p>skal være rådets repræsentanter i bestyrelsen. Jens Lorenzen foreslog, at det er formand og næstformand, der repræsenterer rådet i nationalparkbestyrelsen.</p> <p>Søren Vinding og Jens Lorenzen blev foreslået som rådsformand og efterfølgende var der valg om formandsposten. Jens Lorenzen fik flest stemmer og takkede ja til at blive ny formand.</p> <p>Herefter var der valgt til rådets repræsentanter i nationalparkbestyrelsen, hvor der skulle peges på to kvindelige og to mandlige kandidater. Anne Marie Ludvigsen og Anette Liljensøe stillede op som de kvindelige og Jens Lorenzen og Søren Vinding som de mandlige kandidater.</p>
<p>Beslutning:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jens Lorenzen blev valgt som formand for rådet. • Steffen Steffensen blev valgt som næstformand. • Rådet indstillede at Anne Marie Ludvigsen og Jens Lorenzen udpeges som rådets repræsentanter i nationalparkbestyrelsen.

<p>Dagsorden pkt.:</p>	<p>4. Valg af repræsentanter til udvalg – Beslutningspunkt (30 min.)</p>
<p>Motivering:</p>	<p>Rådets møder har et fast dagsordenspunkt hvor der orienteres om hvad der arbejdes med i Nationalpark Vadehavets Natur-, Kultur-, Partner- og Forskningsudvalg, Græsningsforening, gruppe af skibsfrivillige og Wadden Sea Forum. Rådet har mulighed for at vælge medlemmer til Natur-, Kultur- og Partnerudvalgene samt Wadden Sea Forum. Rådet bedes beslutte, om de nuværende medlemmer af udvalg og forum skal fortsætte eller om der skal vælges nye.</p> <p>Der er vedhæftet kommissorier for de pågældende udvalg og du kan læse mere om Wadden Sea Forum (Vadehavs Forum) via dette link: https://www.waddensea-forum.org/en/</p> <p>Det er i næstformand for Nationalpark Vadehavet, Preben Friis-Hauge, der er siddende formand for Wadden Sea Forum.</p>
<p>Bilag:</p>	<p>4.1. Kommissorium Kulturudvalg 4.2. Kommissorium Partnerudvalg 4.3. Kommissorium Naturudvalg</p>
<p>Referat:</p>	<p>Rådet gik derefter videre med valg af kandidater til de relevante udvalg, hvor Steffen Steffensen orienterede om, at der skal vælges repræsentanter til kulturudvalg, partnerudvalg, naturudvalg og Wadden Sea Forum.</p> <p>Anne Marie Ludvigsen og Ole Jakobsen ønskede at fortsætte i kulturudvalget og blev valgt.</p>

	<p>Johanne Ludvigsen ønskede at fortsætte i partnerudvalget og Bente Krog Bjerrum ønskede også at være i udvalget og de blev begge valgt.</p> <p>Søren Vinding og Thomas Bregnballe ønskede at fortsætte i naturudvalget og blev begge valgt.</p> <p>Christiane Terhart var ikke tilstede på mødet og sekretariatet havde ikke modtaget meldinger om ønsker at fortsætte som repræsentant i Wadden Sea Forum. Sekretariatet kontakter Christiane Terhart og sikrer, at hun modtager genvalg.</p>
Beslutning:	<ul style="list-style-type: none"> • Til kulturudvalget blev Anne Marie Ludvigsen og Ole Jakobsen blev genvalgt. • Til partnerudvalget blev Johanne Ludvigsen genvalgt og Bente Krog Bjerrum valgt. • Til Naturudvalget blev Søren Vinding og Thomas Bregnballe genvalgt. • Til Wadden Sea Forum blev Christiane Terhart foreslået genvalgt, det skal konfirmeres med Christiane Terhart.

Dagsorden pkt.:	5. Forslag til punkter til næste møde - Beslutningspunkt (10 min.)
Motivering:	Rådet kan her fremkomme med ønsker til emner de ønsker at drøfte og få belyst på det kommende møde.
Bilag:	5.1 Referat af bestyrelsesmøde 22. februar 2023
Referat:	<p>Rådet blev bedt om emner til de kommende møder. Peter Saabye Simonsen gjorde opmærksom på, at evaluering og plan vil fylde meget på det kommende møde.</p> <p>Johanne Ludvigsen fortalte, at partnerudvalget har talt om at få udarbejdet en eller flere fælles fortælling(er) om vadehavsområdet, som både unge og gamle kan tage med sig og fortælle. Korte klare fortællinger der giver identitet og tilhørsforhold. Johanne Ludvigsen foreslog, at disse fortællinger udarbejdes og bredes ud til lokalbefolkningen. Vadehavsområdet har så mange gode og unikke fortællinger, som kan øge fastboende og tilflytteres stolthed over området.</p> <p>Ole Jakobsen fortalte, at kulturudvalget arbejder på de gode historier, som fortælles af de ældre til de yngre. Anne Husum Marboe forklarede, at det er et emne der vil komme på et rådsmøde til behandling.</p> <p>Søren Vinding gjorde opmærksom på, at der er også er naturhistorier at fortælle. Eksempelvis har Strandengstornspringhaler inspireret tyske forskere, til at lave et nyt supermateriale med egenskaber, der ligner huden på springhalerne på Fanøs strand. Deres hud er nemlig udviklet til at modstå fugt</p>

og snavs. Den egenskab kan man bruge, når man konstruerer fryserne og hospitalsudstyr.

Daisy Dahl foreslog, at der oprettes et ambassadørkorps. Steffen Steffensen forklarede, at rådet har arbejdet en del med emnet i 2022 og rådet havde indstillet til bestyrelsen, at man hellere vil klæde de nuværende 240 nationalparkpartnere bedre på og arbejde med at inddrage frivillige i f.eks. projekter, frem for at have ambassadører. Dette fordi der ikke er ressourcer til det hele.

Bente Krog Bjerrum fortalte, at ambassadører gerne skal komme af sig selv, men vi skal klæde dem på, så de bliver bedre ambassadører. Peter Saabye Simonsen forstod Johanne Ludvigsens opfordring sådan, at hun gerne vil arbejde med den gode fortælling på et rådsmøde. Han uddybede, at vi har allerede en værdifyldt fortælling, som styrer kommunikation og budskaber, og vi har arbejdet med at formulere verdensarvsfortællinger, som vi ikke rigtigt har fået foldet ud. Det arbejdede vi med i projektet Verdensarvssteder i Syddanmark sammen med Jelling og Christiansfeld. Peter Saabye Simonsen foreslog derfor, at inddrage materialet på det rådsmøde, hvor der skal arbejdes med fortællingerne. Torben Korsgaard fortalte, at han som formidler på Martha hører mange forskellige historier. Han opfordrede til, at alle fortæller den samme gode historie.

Søren Vinding fortalte, at vi har tid til at drøfte mange ting i de kommende år og vil gerne tage emnet om en ny måde at arbejde med gæster på op. Han opfordrede til at rådet drøfter regenerativ turisme. Peter Saabye Simonsen orienterede om, at det nye Interreg-projekt, Vabene (Visitor Activation to Benefit Nature) er genindsendt og forventes godkendt før sommer. I det projekt skal vi arbejde med turisme der gavner naturen, altså regenerativ turisme, og hvis projektet realiseres, vil rådet naturligt blive inddraget i det arbejde efter sommerferien, hvis rådet vil være med.

Steffen Steffensen opfordrede til, at alle læser nationalparkens magasiner og udgivelser, da de rummer rigtig meget god viden, som sætter ord på mange fortællinger.

Søren Christensen orienterede om, at man er ved at lave en plakat, som giver en fin introduktion til nationalparken til eksempelvis frontpersonale. Herudover er der en ny nationalparkfolder på vej.

Johanne Ludvigsen roste nationalparkmagasinet – men der er rigtig meget tekst og hun har oplevet, at det virker for ordrigt, så selv folk der arbejder med klima og miljø ikke får det læst. Hun foreslog, at der kan

	være flere fakta-bokse i magasinet, som gør det let læst. Information skal være hurtig, for at folk bliver fanget af det.
Beslutning:	Rådet ønsker at arbejde med: <ul style="list-style-type: none"> • Den gode fortælling. • Lettilgængelig og fakta-baseret kommunikation til videreformidling. • Fortællecafeer med kulturudvalget. • Regenerativ turisme, som med fordel kan tages op i forbindelse med Vabene-projektet.

Dagsorden pkt.:	6. Orientering om a) Evaluering af og redegørelse for Nationalpark Vadehavets plan og aktiviteter for 2019-2024, b) udarbejdelse af ny nationalparkplan 2025-2030 (
Motivering:	Sekretariatet vil orientere om arbejdet i 2023 med at evaluere Nationalparkfond Vadehavets indsats for den igangværende planperiode, ligesom sekretariatet redegør for processen med at udarbejde en ny nationalparkplan (2025-2030) i 2024. Der lægges op til at Rådet involveres mere i evaluering og ny plan end det skete i 2017 og 2018, hvis Rådet er indstillet på opgaven.
Bilag	6.1 Procesbeskrivelse for evaluering og plan 6.2 Tidsplan for evaluering af nationalparkplan 2019-2024 6.3 Tidsplan for nationalparkplan 2025-2030
Referat:	<p>Peter Saabye Simosen fortalte, at med udgangen af 2024, skal vi have en ny nationalparkplan færdig og godkendt af Miljøministeren. Der er en lovmæssig procedure der skal følges i forbindelse med udarbejdelse og godkendelse af planen. Men inden skal vores arbejde i den igangværende planperiode beskrives og evalueres. Derefter skal evalueringen offentliggøres. Redegørelse og evaluering skal derfor gennemføres i 2023. Når det er sket, skal vi indhente ideer og forslag til den nye plan fra borgere og interessenter. Med det afsæt skal der udarbejdes en ny plan i 2024, som skal i høring og godkendes af Ministeren senest ultimo 2024. Denne procedure betyder, at vi allerede nu skal i gang med evaluering.</p> <p>I forbindelse med sidste evaluering betalte vi konsulenter for at evaluere. Vi indhentede data, fik lavet analyser, interview mv. Dette materiale fik vi en konsulent til at konkludere på. Det er dog en omkostnings tung proces og da vi har fået en budgetreduktion, påtænker vi i mindre grad at bruge konsulenter i forbindelse med den kommende evaluering. I stedet vil vi i højere grad bruge råd, bestyrelse og udvalgsmedlemmer til at bidrage til evalueringsarbejdet. Det vil betyde, at rådet vil blive inddraget i arbejdet allerede ved det kommende møde.</p>

Peter Saabye Simonsen gennemgik tidsplanen for evaluering af planperioden 2019-2024, som var vedhæftet som bilag (se denne). Vi skal have afklaret, om vi i den forbindelse skal lave en interviewundersøgelse med 20-25 interessenter og partnere, som skal forholde sig til nationalparkens indsatser. Han nævnedede også, at der skal laves en partneranalyse, og vi skal have vurderet det materiale vi allerede har.

Efter sommerferien skal vi se på, om vores indsatser har haft en effekt og se på hvilken værdi vi har skabt samt undersøge, om der er andre bundlinjer vi skal arbejde på. I oktober skriver sekretariatet evalueringsrapporten, som skal godkendes af bestyrelse og minister, så den kan offentliggøres primo 2024.

Rådet vil, sammen med bestyrelsen, blive bedt om at forholde sig til de projekter vi har arbejdet med og give dem karakter i forhold til i hvor høj grad vi er lykkedes med projektet, ud fra et skema der indeholder de seks indsatsområder og de konkrete aktiviteter under hvert indsatsområde.

Jens Lorenzen spurgte om vi havde tænkt over, om vi kan få kritik for at evaluere os selv.

Peter Saabye Simonsen forklarede, at vi har valgt metoden af hensyn til økonomi. Nationalpark Skjoldungernes Land har benyttet metoden og det har fungeret fint. Det er dog muligt, at vi supplerer med en interviewrunde.

Johanne Ludvigsen mente, at det giver et bedre afsæt for det fremadrettede arbejde, når rådet er involveret i evalueringen. Det giver kendskab og indsigt og lægger en god bund for den nye plan og det fremtidige arbejde.

Den pointe var Peter Saabye Simonsen meget enig i og det er også et argument for den valgte model, hvor råd og bestyrelse samt måske udvalg og partnere inddrages i højere grad end sidst.

Sidst på året i 2023 skal redegørelse og evaluering danne grundlæg for et debatoplæg som vi lægger ud til offentligheden, som så skal indsende idéer og forslag til den nye plan.

Julie Sørensen og Torben Korsgaard tilbød at tale med de lokale på Fanø og få deres bidrag til evalueringen. Peter Saabye Simonsen takkede for tilbuddet, men det ville i så fald skulle gøres parallelt i alle områder, hvilket ville blive omfattende og tidskrævende. Så ikke et klart nej, men det skal overvejes grundigt ud fra ressourcehensyn.

Merete Binderup spurgte om evalueringen ville være på næste møde. Peter Saabye Simonsen svarede, at det endnu ikke er afklaret, men at sekretariatet vender tilbage med en tidsplan og forslag til mødedato.

Ole Jakobsen spurgte om man interviewede partnerne. Det forklarede Peter Saabye Simonsen vil ligge i Partnersurvey (partneranalysen), se vedlagte oversigt over .

	<p>Johanne Ludvigsen påpegede at det er værdifuldt for rådet at deltage i evalueringen - det skaber ejerskab.</p> <p>Janne Liburd forklarede, at det er ikke kun én bundlinje vi evaluerer på. Det er en fremadpegende proces, lige så meget som en afslutning på en plan og planperiode. Evalueringen skal bruges som afsæt for den nye nationalparkplan. I forbindelse med sidste plan fik vi over 800 forslag og lige som sidst, vil rådet indgå i processen med at prioritere de indkomne forslag.</p> <p>Herefter gennemgik Peter Saabye Simonsen kort tidsplanen for udarbejdelse af den nye plan.</p> <p>Peter Saabye Simonsen orienterede om, at han vil gennemgå formalia på en senere workshop.</p>
--	---

Dagsorden pkt.:	7. Eventuelt (10 min.)
Motivering:	<p>I juni 2023 vil værkerne fra projektet "Kunst, kulturarv og kobbersnepper" blive udstillet i Højer. I den forbindelse er der brug for bemanning på udstillingen. Anne Husum Marboe vil fortælle om udstillingen og rådets medlemmer må meget gerne forud for mødet overveje, om det vil være noget for dem at bemande udstillingen.</p>
Referat:	<p>Anne Husum Marboe fortalte, at kulturudvalget har arbejdet med projektet Kunst, Kulturarv og Kobbersnepper (https://nationalparkvadehavet.dk/udvikling-og-samarbejde/projekter/kunst-kultur-og-kobbersnepper/) sammen med Society of Wildlife Artists (https://swla.co.uk/).</p> <p>Der har været internationale kunstnere på besøg 2 gange. Kunstnerne har arbejdet i nationalparken og det er der kommet mange fine værker ud af. Resultatet skal fremvises i den nordlige og sydlige del af nationalparken samt i den østlige del af Region Syddanmark. Udstillingerne bliver i Højer, på Fanø og højst sandsynligt i Kolding samt Middelfart. Udstillingen har været fremvist på Pall Mall i London. Der er også ved at blive produceret en flot bog.</p> <p>Højer Designefterskole åbner udstilling den 10. juni, hvor den kan ses frem til juli, hvor den kommer på Fanø Kunstmuseum indtil efterårsferien. Herefter vil den kunne ses i Kolding resten af året.</p> <p>Højer Designefterskole har ingen bemanning, men stiller lokaler til rådighed. Anne Husum Marboe spurgte derfor rådet, om de vil være med til at bemande udstillingen i juni måned, hvor der også er Art Jam i Højer og dermed mange gæster. Åbningstiden bliver nok 10-16.</p>

Birgit Hansen syntes det var en god ide og forslag, at man bemander udstillingen med rådsmedlemmer og lokale. Herudover foreslog hun, at udstillingen også fremvises på Esbjerg Strands Maritime Center. Anne Husum Marboe fortalte, at rådsmedlemmer og andre bliver introduceret til værkerne og kunstnerne. Rådet var umiddelbart positivt indstillet på at hjælpe med bemanding, men der skal laves en tidsplan/vagtplan. Det var Anne Husum Marboe enig i og sagde, at den vil blive eftersendt snarest.

Jens Lorenzen spurgte hvor stor nationalparkens bevilling er i 2023. Peter Saabye Simonsen forklarede, at vi har regnet med 8,2 mio. kr. fratrukket 100.000 kr., men at Finanslovsbevillingen synes at lyde på 8,5 mio. kr. fratrukket 100.000 kr. De 100.000 kr. er et beløb, som den socialdemokratiske regering indførte for at undgå køb af kolde konsulenter. Nationalparken har anmodet om et større beløb bl.a. fordi vi også skal håndtere verdensarv og det trilaterale vadehavssamarbejde oven i de andre opgaver, dog uden held. Så sekretariatet kommer til at bruge en del tid på at fundraise til eksisterende og nye projekter.

Anette Liljensøe spurgte om andre skulle til Folkemødet på Bornholm, da det næste rådsmøde er dagen før Folkemødet. Det var ikke tilfældet.

Janne Liburd opfordrede til, at alt det vi har gjort for at undgå, blandt andet testcenter for vindmøller, også evalueres på.

Steffen Steffensen takkede Janne Liburd på egne og rådets vegne for rigtig godt samarbejde og var taknemlig for, at Janne Liburd var formand for bestyrelsen i forbindelse med sagen om en mulig placering af testcenter for vindmøller ved Vadehavet.

Janne Liburd takkede for de pæne ord og fortalte, at da hun skulle takke Ole Mouritzen og Karen Boel Madsen for godt samarbejde havde hun sagt, at det er nemt at se langt, når man står på skuldrene af giganter.

Janne Liburd takkede for dagens møde, for godt samarbejde, ønskede tillykke til det nye formandskab og takkede de nye for deres ønske om at deltage samt de medlemmer der gik ud af rådet for mange gode år.